Fanteladda

Polsdans efter Ole Hovind, född 1828, Elverum, NORGE

Elverum ligger c:a 5 mil Väster om nordligaste Värmland. Pols därifrån brukar spelas som "Finnskogspols", med kort "3:a". Taktslag nr 3 är alltså kortare än taktslag nr. 1 och 2. Längdförhållandet mellan taktslagen är ungefär 3+3+2. Det blir ju 8, då skulle man kunna skriva den i 8/8-takt eller 4/4:

Det blir då 4-takt med betoning som i rumba (!) och en hel del annan latinamerikansk musik, även ibland i jazz ("In the mood"), ragtime, tango och gammal pop och dansbandsmusik (!).

Stråkföring brukar vara ner (och upp) på varje taktslag (om vi nu återgår till att betrakta det som tretakt). Stampa på ettan och tvåan.

Andrastämma till "Fanteladda", Norge

Arr: Allan Westin, Stockholm 2010.

"Fanteladda" lär ha varit en kvinna, som inte hade några ägodelar, ej ens skor. Hon drev omkring, tyckte om att dansa, och till slut dansade hon sig till döds.

Blixtlåset

Polska från Gusum, Östergötland

Andrastämma: (av Allan Westin, Stockholm, 2018)

Melodin upptecknad efter fiolspelaren Ivar Hultqvist, Norrköping, (1895 - 1965) → Han själv kallade den "Månssons polska". Att låten kallas "Blixtlåset" beror på att Gusum var känt för blixtlåstillverkning. Melodin finns i Sv. Låtar, östergötland, som nr. 304. Hultqvist blev även inspelad av Sveriges Radio 1960, (Dock ej denna låt?). Hans "sensommarvals" är allmänt spelad.

Denna polska kan användas till sydsvensk slängpolska, och även till Bingsjöpolska. Takten är 3 jämna slag per takt, eller gärna "polonäs-komp": ♩ ♫ ♫)

Basinstrument kan här spela grundtonen i ackordet
— " — kan vid *) spela kvinten — " —
dock kanske bara i takter med jämt nummer, alltså takt nr. 2, 4, 6, 8 o.s.v / A.W.

88
G dur

Vandrom fram

SvL Bohuslän/Halland nr 137

Polska e F.O. Brogren, Hageryd, Släp, Halland

Andrastämma: Hans Kennemark

Årepolskan

Lapp-Nils-polska efter Per Danielsson, Mörsil, Jämtland
Svenska låtar, Jämtland och Härjedalen nr 1

SEL00511 Version utskriven av Stefan Lindén 120827
Något justerad av A.Westin 2024

nedan: Andrastämma — " — "

Bas- och kompinstrument bör ej spela på de taktslag som är markerade —.

← Bild: Per Danielsson, Mörsil och Åre, Jämtland.
Han levde 1822 - 1922 (nästan 100 år)
Denna låt spelade han 1904.

2:a Stämma:

De Geers polska 100

Spelad av Gustav Gustavsson, Knypplan. Andrastämma: Herman Larsson.

Louis De Geer d.ä. (1587 – 1652) kom till Sverige från Belgien/ Nederländerna 1627, köpte snart järnbruk i Finspång och Roslagen och har kommit att bli kallad *Den svenska industrins fader*. Dennes sonsons sonson son, **greve Carl de Geer av Luefsta** (1781 – 1861), kom i sinom tid genom arv besitta bruken i Roslagen. Carl de Geer, som delar förnamn med flera av sina äldre släktingar, var mycket musikintresserad och flera polskor sägs vara hans favoritpolskor, däribland denna polska. Det sägs att han inte ville påbörja midsommardansen på Lövstabruk förrän just denna polska spelades. Liknande melodier finns i andra delar av Sverige, vilket kanske inte är så konstigt då den lånat partier av en känd menuett av italienaren Luigi Boccherini.

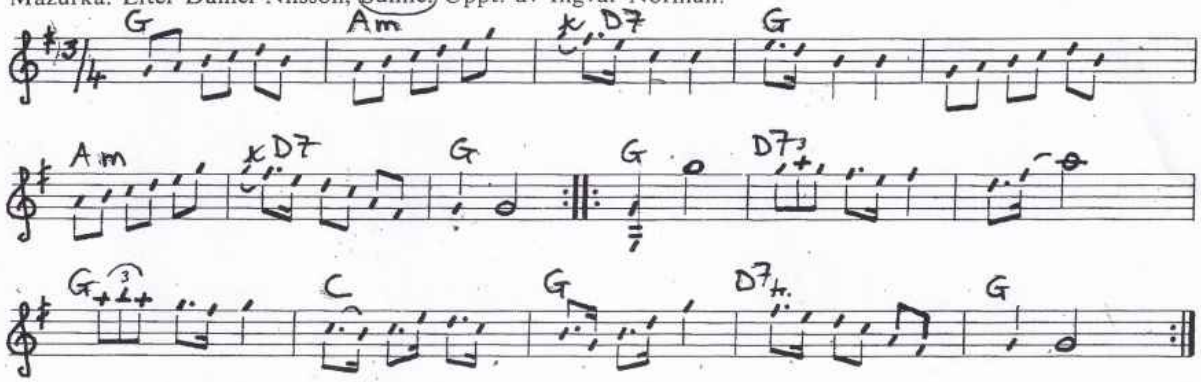
Carl de Geer, ca 1854.

Stockholms Spelmansgille 2026.

Mazurka från Östmark

Värmland

Mazurka. Efter Daniel Nilsson, Sunne. Uppt. av Ingvar Norman.

Ur ett orange häfte "Bygdedanser". "Mazurka från Östmark" är nog namnet på en speciell dans, till vilken bl.a. denna låt kan användas. Östmark ligger i N.V. Värmland, N.V. om Torsby. Låten är efter fiolspelmannen Daniel Nilsson (1888 - 1970) från Åmberg, Sunne. Han var målare till yrket, nästan självlärd på fiol, spelade ofta till Bäckalunds folkdanslag. Sunne ligger mitt i Värmland, söder om Torsby.

Låten har spelats in på en LP med Mölnbacka Spelmanslag, och på CD "Häng me' på gammeldans" med Rättviks Spelmanslag.

← Andrastämma av Allan Westin, Stockholm, 2020.

Bild från Visnum, S.Ö. Värmland, 1927

"Vals från Norra Råda", Värmland

(nr. 100 i Sv. Låtar, Värmland sid. 36 i "Jubileumslåtar 2007")

(Låten var ursprungligen från Norra Finnskoga)

Vals efter C.J. Björklund.

Hagfors, N. Råda Arr: O. Andersson ur Gillets häfte

Enklare Andrastämma till "Vals från Norra Råda", Värmland

Arr: Allan Westin Stockholm, 2010.

Själva melodin (som ursprungl. var från Norra Finnskoga) är efter C.J. Björklund, Hagfors, N. Råda. se: Sv. Låtar Värmland nr. 100, eller sid. 36 i "Jubileumslåtar 2007", eller nr. 41 i Stockholms Spelmansgilles häfte "Svenska Folklåtar för två fioler".

SVENSK-ANNAS VALS

från Rättvik

DALARNA
Upptefter Hans Börtas

Varianter: Takt 4 | Takt 8 | Takt 13 | Takt 22 | Före takt 1:| upptakt|

Andrastämman justerad av Allan Westin, för att passa ihop med ackorden.

Svensk Anna från Rättvik hade en gång (troligen årtiondena kring 1900) varit vid Norrlands-kusten och hört en blåsorkester spela en vacker vals. Hon försökte komma ihåg melodin, och vid återkomsten till Rättvik sjöng hon den för spelmännen, som sedan spelade låten på ovanstående vis. Säkert hade låten blivit förändrad under hela processen, och man kan undra över vilken vals som blåsorkestern egentligen hade spelat ursprungligen. Troligen var det "My bonnie lies over the ocean"!

(Kommentar av Allan Westin, Stockholm, 2011)

Dans:

"SCHOTTIS från HAVERÖ"

Medelpad (Melodi från Härjedalen)

Sagesman: Instruktör Göran Karlholm, Myrviken.

OBS! Ny andrastämma av Allan Westin, Stockholm, 2014 (Gäller den ovanstående)

320

Schottis från Thureholm

efter Arvid Pettersson 1883-1976, Södermanland
Andrastämma av Spel-Arvid Karlsson, Trosa

SEL00859-2st NSG162 Utskrivet av Stefan Lindén, senaste ändring 200324

KLÖVSJÖ BRUDMARSCH Spelad av Olof Rönnqvist, Vigge, södra Jämtland

Uppt. och arr av Alfred Rönnqvist

2:a och 3:e stämmorna delvis omgjorda av Allan Westin, 2014

originalet utgivet av: Heimbygdas Spelmansförbund, Östersund 1966